

ANNA HULTBERG
berättar om tidsperioder och fenomen från förr, samt hur du skapar stilen med hjälp av vintagefynd och nyköp.

Våra mest älskade fåtöljer

Få möbler kan erbjuda den ombonade varma känslan som klassiska fåtöljer ger. Genom sekler har de bekväma stolarna förgyllt såväl sagostunder och tv-kvällar som väntetider och tupplurer. Här är några förtjusande favoriter.

Fritz Hansen tillverkar Ägget-fåtöljer än i dag. Här i ett tyg av Minagawa. Priset för en nyttillverkad fåtölj är ca 45 000 kr.

Lyxiga Howard

Howard är djup, mjuk, har en stödjande rygg och små söta hjul där fram. Han är en sådan man vill mysa med i timmar, gärna tillsammans med en filt och en skål popcorn.

Den klassiska möbelen som verkar vara varje inredares dröm skapades under 1800-talet av det brittiska företaget Howard & Sons. Den som i dag söker efter en äkta Howard-soffa eller fåtölj från 1800-talet måste ta fram den stora plånboken eftersom de är eftertraktade samlarobjekt. Som tur är finns det i dag en mängd nyproducerade, moderna versioner av den bekväma klassikern.

Sköna skönheter i klassisk Howard-stil med ljusst mönstrad klädsel. Klubbades för 3 000 kr på Bukowskis Market.

Fräcka Ägget

Trots att Ägget fyller 55 år i år känns fåtöljen fräsch och hipp.

Arne Jacobsen designade den från början för Royal SAS Hotel i Köpenhamn, där han har satt sin prägel på allt från själva byggnaden till minsta lilla askkopp. Genom den organiska formen ville han skapa en kontrast till hotellets annars så strama utformning.

Med sin uppseendeväckande form blev Ägget snabbt populär och har i dag närmast fått ikonstatus. På grund av att den är en eftertraktad trofé springer priserna lätt i väg. Dyrast blir de klassiska modellerna i svart och brunt skinn. För en begagnad skinnfåtölj i fint skick får du räkna med att betala cirka 30 000 kronor. Köper du en ny får du lägga på några tusenlappar till!

Strandmon från Ikea finns i flera färger och kostar 1 995 kr.

Farfars öronlapps-fåtölj

Han är trygg, mysig och passar perfekt för tidningsläsning.

Öronlapps-fåtöljen var under 50- och 60-talen en självklar plats för fadern i huset. På senare tid har vardagsrumshjälten fått revansch och bland annat Ikea har valt att satsa på den omtyckta modellen. MK-fåtöljen, som sägs vara självaste Kamprads favorit, fanns i Ikeas sortiment på 50-talet och har nu återkommit i modern tappning.

Strandmon är djup och omslutande, och tack vare de båda "vingarna" på sidorna kan den trötte få något att luta huvudet mot när sagostunden är över. Det som skiljer nykomlingen från dess föregångare är bland annat avsaknaden av nackkudde och de nättare benen.

ABC Collection har tillverkat Emma-fåtöljer de senaste 20 åren. Fåtöljerna görs uteslutande i Sverige, och det finns möjlighet för kunden att själv välja tyg. Pris från 7 995 kr.

Gulliga Emma

Hon är nått, beskedlig och gör inte så mycket väsen av sig, utan passar in nästan överallt. Kanske är det därför som Emma-fåtöljen har blivit en favorit i de svenska hemmen.

Emma föddes under 1800-talet, när nyrokoko, broderier och sammet var på tapeten. Spiralfjädern av stål hade precis blivit uppfunnen och bidrog till dess sittvänlighet. Redan från början var hon liten och nått, med hög svängd rygg och mycket små, eller helt utan, armstöd.

Det sägs att fåtöljen användes av damerna när de handarbetade. Avsaknaden av armstöd gjorde att de satt bekvämt trots sina pampiga klänningar och stora kjolar.

Den nåtta, men bekväma, modellen har gjort Emma till en klassiker som i dag går att hitta i de flesta möbelaffärer. Kanske mycket tack vare sin litenhet har även många gamla fåtöljer klarat sig från de stora utrensningarna. En gammal Emma från 1800-talet känns igen på den traditionella stoppningen med sadelfjord, den spiralformade resären, och den karaktäristiska tyngden.

Bästa kompisen

Varje fåtölj förtjänar en trogen följeslagare som ljusar upp mysstunderna. Något som står högst upp på mångas önskelistor just nu är trearmade lampor från 40- och 50-talen. Det som kännetecknar dessa är de böjbara mässinghalsarna som gör att ljuset kan riktas åt flera olika håll. På grund av den ökade efterfrågan har priserna stigit de senaste åren, men har du tur kan du fortfarande fynda en kompis till din favoritfåtölj på loppis för några hundralappar.

Trearmad lampa från 50-talet. Klubbades för 2 700 kr på Bukowskis Market.

Harmoniska Eva

Med sin höga rygg och sina kvinnliga former är fåtöljen *Stora Eva* en fin representant för Kerstin Hörlin Holmqvists design.

Stora Eva är en del av serien *Paradis* som tillverkades för NK 1958. I serien ingår även fåtöljen *Lilla Adam* och soffan *Paradiset*.

Stora Eva är en relativt sällsynt fåtölj, och brukar väcka en hel del habegär när den dyker upp på auktion.

När två *Stora Eva*-fåtöljer av den här typen ropades ut på Bukowskis slutade budkriget på 49 560 kr.

Vänliga Samsas

Med sina härligt omslutande former är *Samsas* en älskad favorit som aldrig upphör att förtrolla.

Samsas far är ingen mindre än möbelskaparen Carl Malmsten. På 1950-talet valde han att göra många av sina möbler tillgängliga för den stora massan. Han gjorde då alternativ av sina tidigare hantverksmässigt utförda möbler som nu kunde tillverkas av industrin till lägre priser.

Fåtöljen *Samsas* kom till 1960 och är en förenklad variant av fåtöljen *Konsert* som 1924 gjordes till första raden på Stockholms konserthus.

Malmstenbutiken i Stockholm säljer nytillverkade *Samsas*-fåtöljer. En sådan kostar från ca 17 000 kr och uppåt. Foto: Helena Karlsson/Malmstenbutiken.

Klassiska Lamino

Lamino är smacker, stilig och sittvänlig. Svenskarnas storfavorit såg dagens ljus 1956, och var ett resultat av Yngve Ekströms mångåriga experimenterande med former, linjer, träslag och konstruktioner. Fåtöljen har producerats i tusentals och är fortfarande i produktion.

Förutom sin omåttliga popularitet kan *Lamino* stoltsera med att vara en av få möbler som har blivit staty. Sommaren 2001 restes nämligen en staty av fåtöljen på torget i Vaggeryd, där Yngve Ekström växte upp, med inskriptionen "Lamino, seklets möbel".

För sju år sedan blev *Lamino* även stolt pappa till lilla *Lamini*. *Lamini* liknar sin far i mångt och mycket men är av mindre modell för att lättare smälta in i barnrummet.

Avslappnade Pernilla

Pernilla är en cool avslappnad fåtölj som vet hur man kramar kroppens kurvor på bästa sätt. Hennes formgivare, Bruno Mathsson, gav henne namnet 1943 efter att ha läst en artikel om honom som journalisten Pernilla Tunberger hade skrivit.

Pernilla är resultatet av många noggranna studier av "sittandets mekanik". Under 40-talet utvecklades modellen, och kom att innefatta både *Pernilla 2* och *Pernilla 3* (med vinklat nackstöd och löst eller integrerat fotstöd). På 60-talet lanserades *Pernilla modell 69* som är en bredare variant med klädda armstöd.

Pernilla finns i dag i nyproduktion, men mest lönsamt är det ändå att köpa en begagnad möbel. Får du tag i en riktigt gammal *Pernilla* kan det hända att dynan är gjord av flätat papperssnöre eftersom sadelgjord var en bristvara under krigsåren.

Vilstolen *Pernilla* från 1940-talet klubbades för 3 500 kr på Bukowskis Market.

Swedese tillverkar *Lamino* än i dag. För en ny fåtölj med tillhörande pall betalar du ca 13 000 kr.

